

LUKAS PRO ATVIRĄ langą išsirabždino ant siauros atbrailos. Pakėlė ranką, įsikibo į plastikinį stogo lataką ir atsitiesė. Latakas nelaimę pranašaujančiu traškesiu įspėjo galįs bet kurią akimirką atlūžti, bet Lukas nedrįso jo paleisti. Jautėsi apkvaitęs, pridusęs ir persigandęs.

Pro jį praūžiant ledinio vėjo šuorui, plonos medvilninės pižamos klostės suplazdėjo lyg maniakiškai plevėsuojantis aitvaras. Kojas jau kaustė stiprėjantis tirpulis, – nuo grublėto akmeninio paviršiaus sklindanti žvarba smelkėsi į visą kūną, – ir šešiolikmetis suvokė, kad norint išsigelbėti reikia nedelsiant imtis veiksmų.

Lėtai, atsargiai palinkęs į priekį jis išispoksojo kitapus atbrailos krašto. Apačioje matomi automobiliai ir žmonės atrodė tokie smulkūs, žemė tokia kieta ir taip negailestingai toli! Lukas nepakentė aukščio, ir dabar, jam žiūrint iš viršaus, instinktas kaipmat liepė trauktis atgal. Grįžti į vidų. Vis dėlto jis pasiryžo likti vietoje. Negalėjo patikėti tuo, ką ketina daryti, bet suprato neturįs iš ko rinktis, todėl atgniaužė lataką, iškišo kojų pirštus virš atbrailos briaunos ir pasiruošė šuoliui. Mintyse pradėjo atskaitą. Trys... du... vienas...

Staiga pabūgo ir atšlijo nuo prarajos krašto. Nugarkauliu įsirežė į geležinį lango rėmą, akimirką sustingo ir tvirtai užsimerkė, mėgindamas nuslopinti paniką. Nuskriejęs žemyn tikrai užsimušė. Ne jau nėra kitos išeities? Kitokio būdo, kuriuo galėtų pasinaudoti? Lukas atsigrėžė į langą ir vėl pažvelgė į viduje siaučiantį košmarą.

Pastogėje įrengtas jo miegamasis skendo liepsnose. Įvykiai klostėsi taip sparčiai, kad jis iki šiol nepajėgė jų suvokti. Miegoti atsigulė kaip įprastai, bet netrukus jį prižadino dūmų detektorių choras. Suglumęs ir apsvaigęs jis nerangiai nusiropštė nuo lovos ir pabandė rankų mostais prasklaidyti į kambarį plūstančius tirštus dūmus, deja, nesėkmingai. Ropomis sugebėjo pasiekti duris, bet dar prieš nusigaudamas iki jų pamatė, kad šaukštai popiet. Siaurus laiptus į apačią buvo prarijusi ugnis, pro atvirą tarpdurį veržėsi besiplaikstančios milžiniškos liepsnos.

Tirtantis paauglys žiūrėjo, kaip visas jo gyvenimas virsta plėnimis. Mokyklos vadovėliai, futbolo reikmenys, mylimo „Southampton FC“ futbolo klubo plakatai – visa tai glemžė ugnis. Sulig kiekviena akimirka temperatūra nenumaldomai kilo, o palubėje kaupėsi nieko gero nežadantis karštų dūmų bei dujų debesis.

Lukui užtrenkus langą, temperatūra trumpam nukrito. Bet jis žinojo, kad atokvėpis ilgai netruks. Kai patalpoje įsivyras per didelė kaitra, stiklai pokštelės, ir sprogimas jį nublokš ant žemės. Jam *nėra* iš ko rinktis. Jis *turi* būti drąsus, tad vėl pasisuko, žengė pirmyn ir šaukdamas motiną vardu metėsi nuo atbrailos.

BEVEIK VIDURNAKTĮ KAPINĖSE nebuvo nė gyvos dvasios, išskyrus vienišą figūrą, atsargiai žengiančią tarp paminklinių akmenų. Greta puošnių šeimyninių antkapių, – daugelis jų buvo padailinti statulomis ir raižiniais, – stiebėsi paprasti kryžiai. Padūlėję kerubiniai ir gailestingieji angelai mėnesienoje rodėsi bedvasiai ir grėsmingi, todėl Greis skubiai juos apėjo, tuo pačiu metu apsvyturiuodama šaliku. Bendradarbė Čarlė Bruks jį dovanojo Kalėdų proga, ir tokią naktį, tamsai gaubiant kapines, kurios driekėsi iki kalvos viršūnės, temperatūrai nepaliaujamai krintant, šalikas kaip niekad pravertė.

Žemė pamažėl šarmojo, ir, kai Helena išsuko iš pagrindinio tako kairėn, link tolimojo kapinių pakraščio, jai po kojomis ėmė tyliai gurgždėti žolė. Neilgai trukus ji stabtelėjo priešais kuklų antkapį, nepaženklintą nei vardu, nei datomis, tepažymėtą užrašu „Amžinai liksi mano mintyse“. Švarioji paminklinio akmens dalis neteikė nė menkiausios užuominos į velionio tapatybę, amžių ar netgi lytį. Ne ko kito Helena ir siekė, – kaip tik šitaip turėjo būti, – nes kapas priklausė jos seseriai Marianai.

Daugybės mirusių nusikaltėlių palaikų niekas neatsiima. Kiti bemat kremuojami, o jų pelenai išbarstomi vėjyje, mėginant sunaikinti patį kūno egzistavimo faktą. Dar kiti laidojami nepageidaujamiems asmenims skirtose beveidėse kalėjimo kapinėse, bet Helena nenorėjo, kad sesei taip nutiktų. Manė esanti atsakinga dėl Marianos mirties ir neketino jos apleisti.

Kai įsmeigė akis į neišvaizdų antkapį, ją persmelkė kaltės jausmas. Epitafijos anonimiškumas slėgė – lyg sesuo būtų smerkiamai baksnojusi pirštu į Heleną ir priekaištavusi, kad ši gėdijasi savo kūno ir kraujo. Tai buvo netiesa, nieko nepaisydama Helena mylėjo Marianą; kita vertus, Marianos nusikaltimai jai pelnė tokią liūdną šlovę, kad, vengiant liguisto žurnalistų dėmesio ir teisėtai įtūžusių aukų artimųjų, teko ją laidoti be ceremonijų. Anonimiškumas užtikrino saugumą – kažin, kaip žmonės elgtųsi, užtikę serijinės žudikės amžinojo poilsio vietą?

Laidotuvėse dalyvavo vien Helena ir Marianos gedėjo tik ji. Sesers sūnus vis dar buvo dingęs be žinios, niekas kitas apie kapą nežinojo, todėl būtent Helenai kliuvo pareiga kautis su piktžolėmis ir deramai pagerbti jos atminimą. Į kapines ji važiuodavo kartą kitą per savaitę, – kiekvieną sykį, kai tarp darbo pamainų pagal beprotišką grafiką pasitaikydavo laisvo laiko, – bet visada vėlyvą naktį, kad kas nors nesumanytų jos sekti ar nemėgintų netikėtai užklupti. Vykdančiai tokią asmeninę prievolę Helenai žiūrovų nereikėjo.

Vazoje pakeitusi gėles ji pasilenkė ir pabučiavo Marianos antkapį. Tada atsitiesė, su meile ištarė kelis žodžius, apsisuko ir nudrožė šalin. Helena čia lankydavosi noriai, pareigos nesikratė, bet šią naktį tvoskė arktinis vėjas, tad ji pamanė, kad užsilaikiusi kapinėse gali ir pasigailėti. Nekentė sirgti, – pasiduoti ligoms jai, šiaip ar taip, neleido gyvenimo būdas, – ir mintis apie namus, kuriuose įsisuptų į apklotą, ūmiai pasirodė labai viliojanti. Helena taku sparčiai nukako iki užrakintų geležinių vartų, peršoko juos ir grįžo į niaurią, tuščią automobilį aikštelę, kurioje testovėjo jos kavasakis.

Priėjusi prie motociklo ji sustojo ir apsidairė. Nuo Abatijos Kalvos gatvės galo atsiverdavo Sautamptono panorama, visuo-

met pakeldavusi jai nuotaiką, ypač naktimis, kai po kojomis spindėdavo ir mirguliuodavo daug žadantys, slėpiningi miesto žiburiai.

Bet ne šįvakar. Helena nukreipė žvilgsnį į didmiestį, taip ilgai atstojusį namus, ir jai užgniaužė kvapą. Žvelgdama nuo aukštumos regėjo ne vieną, ne du, o tris mieste įsišėlusius didelius gaisrus ir į dangų kylančius tūžmingus oranžinius ugnies liežuvius.

Sautamptonas liepsnojo.

TOMAS SIMSAS TVOJO per garso signalą ir įsiutęs nusikeikė. Metas buvo vėlyvas, bet dėl sunkvežimio, ant kelio išvertusio krovinį, prie oro uosto susidarė klaiki transporto grūstis. Galiausiai palikęs spūstį užnugaryje Tomas tikėjosi įveiksiąs trumpą atstumą iki namų Milbruke be jokio vargo, bet įstrigo kitame kamštyje. Laikrodis rodė jau po pusiaunakčio – iš kur, po velnių, atsirado visi tie automobiliai?

Jis junginėjo vieną po kitos vietos radijo stotis, ieškodamas naujienų apie eismo sąlygas, bet terado naktines laidas, kurių vedėjai bendravo su telefonu skambinančiais klausytojais, ir galop nekantriai užčiaupė imtuvą. Ką daryti? Galėtų išsukti į trumpesnę apylanką, bet reikėtų Imperatorės gatve kirsti pramoninį rajoną, o jam nėra nesinorėjo klaidžioti po tas apylinkes, kur naktimis slankioja prostitutės. Drebančių pusnuogių moterų vaizdas Tomą nuteikdavo nemaloniai – kai ilgokai stovėdavo prie šviesoforo, jo pusėn krypdavo sutenerių bei gatvės merginų akys. Jei būdavo iš ko rinktis, jis mieliau važiuodavo pagrindiniais keliais, bet artėjančių sirenų kauksmas šįkart paskatino apsigalvoti. Pro grūstį spraudėsi ugniagesių ir greitosios pagalbos automobiliai. Traukė ten link, kur ir Tomas, vadinasi, priešakyje buvo atsitikusi kažkokia nelaimė.

Jis įjungė pirmą pavarą, užvažiavo ant šaligatvio krašto, už dvidešimties jardų staigiai susuko vairą kairėn ir šovė į tamsią vienpusę gatvę. Netikėtai atgavęs laisvę, per smarkiai paspaudė greičio paminą ir pralėkė pro ženklą, draudžiantį viršyti

trisdešimties mylių per valandą greitį, lyg pro tuščią vietą, bet veikiai susizgribo, atleido pamina ir ėmė važiuoti lėčiau. Jei sėkmė nenusigręš, namuose jis bus po penkių minučių, tada pabučiuos žmoną ir vaikus, palinkės jiems labos nakties ir grius į lovą. Kelionės tikslas visai netoli, tad neverta rizikuoti ir leistis farų sustabdomam.

Prie oro uosto įkurtoje importo bendrovėje Tomas dirbo po šešiolika valandų per parą ir vis pasiilgdavo šeimos, bet buvo nelinkęs kvailioti. Todėl Imperatorės gatvėje prie šviesoforo kantriai lūkuriavo, kol užsidegs žalia šviesa, nepasidavė pagundai mauti pro raudoną, kad paspruktų nuo nepageidaujamų žvilgsnių, kuriais jį smaigstė šortukus užsitempusios prakaulios narkomanės, ir stengėsi nukreipti dėmesį nuo nemalonaus reginio, vaizduodamasis namie laukiančią didžiulę šiltą lovą.

Tomas nuriedėjo per miesto centrą, įsuko į Vakarų Prieplaukos gatvę ir pasijuto beveik parvažiuavęs. Nors Milbrukas buvo ne itin prašmatnus, čia stūksojo karalienės Viktorijos laikų tvirti namai, gyveno padorūs kaimynai ir, svarbiausia, rajone tvyrojo ramybė. Bent jau įprastai. Šiąnakt lauke, regis, zujo aibė žmonių, daugelis turseno Šlaito gatvės link – ten, kur jam reikėjo.

Tomas ėmė burblenti panosėje. Viešpatie, kad tik niekas nebūtų surengęs vakarėlio. Porą brangesnių namų neseniai užvaldė skvoteriai, naktimis trukdantys senbuviams miegoti. Tiesa, pastaruoju metu jie netriukšmaudavo, maža to, į Šlaito gatvę skubėjo ne reiveriai, o mamos ir tėčiai, su kai kuriais jų Tomas susidurdavo rytais bėgiodamas.

Tų žmonių veidai jam kėlė baugulį; už paskutinio posūkio paaiškėjo, kodėl jie tokie sunerimę. Gatvės žibintų natrio lem-

pos niūriai apšvietė milžinišką dūmų kamuolį, kylantį į naktinį dangų. Buvo užsiplieskęs kažkieno namas.

Nieko keisto, kad visi atrodė persigandę – karalienės Viktorijos epochos statiniuose, apgyvendintuose vidurinės klasės atstovų, apstu nublizgintų medinių grindlenčių ir pagal užsakymą pagamintų išskirtinės išvaizdos laiptų. Jei liepsnos nuo vieno pastato persimes prie kito, nežinia, kuo viskas baigsis. Tomas nudūmė gatve apimtas baimės, nuožmiai maigydamas garso signalą ir vaikydamas iš kelio žioplanėtojus. O kas, jei gaisras kilo greta jo namų? Jis bemat užgniaužė nuogąstavimus, liepė sau nekvailioti. Jei būtų dėl ko nerimauti, Karena būtų jam paskambinusi.

Kelių pastojo lėtai slenkantys pėstieji, todėl Tomas sustabdė automobilį gatvės pakraštyje ir išlipo. Užrakinęs dureles nurisnojo pirmyn. Sprendžiant iš dūmų krypties ir pulko žmonių, susispietusių gatvės vingio gale, ugnis *neabejotinai* siautėjo prie jo namo. Jis paspartino žingsnį ir netrukus jau skuodė šiurpindamas žiūrovus, stumdydamas juos į šonus.

Prasibrovęs pro minią atsidūrė šalia savo įvažos. Nuo vaizdo Tomui užėmė kvapą, jis sustingo kaip įbestas. Degė visas jo būstas, iš kiekvieno lango veržėsi didžiulės liepsnos. Ne gaisras, o tikras pragaras.

Jis pajuto einąs į priekį, apsigrėžęs pamatė kaimynę, gniaužiančią jam ranką ir švelniai stumiančią namo link. Jos veidas buvo sudarkytas pasibaisėjimo ir gailėsčio, net kėlė šiurpulį. Kodėl ta moteris į jį taip žiūri?

Paskui Tomas išvydo jį. Savo berniuką, mylimą sūnų Luką, gulintį ant žolės kieme, šilkmedžio priedangoje. Kita kaimynė, kurios kelius slėgė vaiko galva, kažką uoliai, rimtai jam aiški-

no. Reginys būtų buvęs malonus pažiūrėti, jei ne nežmoniškai perkreiptos Luko kojos ir veidą bei rankas aplipęs kraujas.

– Greitoji pagalba jau pakeliui. Jis pasveiks.

Tomas nenutuokė, ar kaimynė meluoja, bet troško ja tikėti. Jam pačiam rūpėjo ne tiek sūnaus patirtos traumos, kiek tai, kad šis liktų *gyvas*.

– Viskas gerai, drauguži, tėtis čia, – pasakė atsiklaupęs prie berniuko.

Aplink Luką buvo prikritę šilkmedžių lapų ir šakų, tad Tomas kaipmat susigaudė, kad sūnus veikiausiai iššoko pro langą. Turbūt nukrito ant medžio. O tas, matyt, pristabdė kryptį – gal net išgelbėjo Lukui gyvybę, – bet kam išvis prireikė to šuolio? Kodėl jis paprasčiausiai neišbėgo pro laukujes duris?

– Kur mama? Alisa? Lukai, kur jos?

Sūnus kurį laiką neatsiliepė – dėl siaubingo skausmo nepajėgė išspausti nė žodžio.

– Ar kas nors jas matė? – panikos persmelktas Tomo balsas tapo čaižus, režiantis ausį. – Po velnių, kur jos?

Jis vėl atsisuko į sūnų, nepaisydamas sužalojimų šis lyg ir bandė atsiplėšti nuo žemės.

– Kas yra, Lukai?

Tebeklūpantis Tomas pasislinko arčiau berniuko ir prikišo ausį jam prie lūpų. Lukas vargais negalais įkvėpė ir pro sukąstus dantis pagaliau sušnibždėjo:

– Jos viduje.

HELENA GREIS MIKLIAI atkišo tarnybinį pažymėjimą, pralindusi po užkardos juosta įžengė į policijos aptvertą zoną ir nuskubėjo chaoso židinio link. Prie „Travell’s“ medienos centro stovėjo trys ugniagesių automobiliai, su milžiniškomis liepsnomis kovojo daugiau nei tuzinas gaisrininkų. Net laikydamosi atokiau nuo ugnies Helena pajuto stiprią kaitrą, ši kibo jai į plaukus, į akis, į gerklę tarsi mėgaudamosi savo naikinamąja galia.

„Travell’s“ medienos sandėlis, vienas didžiausių Sautamp-tone, priklausė klestinčiai šeimos bendrovei ir buvo populiarus tarp prekeivių bei statybininkų, gyvenančių visoje Hampšyro grafystėje, bet po šios nakties iš jo nekas turėjo telikti. Miesto centre įsikūrusi kukli prekybos įmonė kasmet augo taip plėsdama verslą, kad su laiku pasistatė didžiulį sandėlį, kuriame nestigo įvairių rūšių, pavidalų ir apimties medienos. Helena žiūrėjo, kaip erdvųjį statinį naikina šėlstanti ugnis, kaip nuo karščio cypia metalinis karkasas, kaip dūžta langai ir nuo kęžtančio stogo it konfeti byra žiežirbos.

– Kas jūs tokia, velniai rautų? Jums negalima čia būti.

Helena atsigrįžo ir pamatė ateinant ugniagesį iš Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos. Jo veidą dengė suodžiai pramaišiu su prakaitu.

– Esu detektyvė inspektorė Helena Greis iš Sunkiųjų nusi-kaltimų tyrimo skyriaus ir šiaip jau turiu teisę...

– Man nusispjaut, net jei būtumėt Šerlokas Holmsas. Stogas bet kurią akimirką įlūš, nenoriu, kad tą akimirką kas nors stovėtų greta.

Helena dirstelėjo į linkstantį stogą. Jį ardė liepsnos, ieškančios papildomo kuro ir deguonies. Detektyvė instinktyviai atsoko per žingsnį.

– Eikit sau. Čia jums nėra ko veikti.

– Kas vadovauja?

– Seržantas Karteris, bet jis kiek užsiėmęs...

– Kuris iš gaisrų tyrėjų šiandakt budi?

– Neįsivaizduoju.

Jis pasuko prie ugniagesių automobilių – pora jų jau *tolo* nuo gaisravietės.

– Išvykstat? – netikėdama savo akimis paklausė Helena.

– Tegalėjome suvaldyti ugnies plitimą, daugiau nieko. Esame siunčiami kitur.

– Kas išties čia įvyko? Ar įmanoma, kad dėl nelaimės kaltas atsitiktinumas? Trumpas jungimasis? Ne vietoje numesta cigaretė?

Pervargęs ugniagesys ją nutvilkė žvilgsniu.

– Per vieną vakarą tą pačią valandą kilo trys dideli gaisrai. Atsitiktinumas čia niekuo dėtas. – Vyriškis nuo jos nenuleido niršių akių. – kažkas mažumėlę pasilinksmino.

Pro šalį riedanti pirmoji gaisrinės mašina stabtelėjo, ugniagesys užsiropštė į keleivio vietą. Į Heleną nebeatsigrėžė – jau pamiršęs ją, ėmėsi aptarti su komandos nariais būsimus sunkius išbandymus. Ji žiūrėjo, kaip tolumoje pranyksta blyksintys žiburėliai, paskui vėl atsisuko didžiulio gaisro pusėn.

Po kelių akimirkų stogas įgriuvo, link jos paplūdo kaitrių dūmų bei pelenų debesys.